

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

B lyegtelen levelet nem fogadunk el. Keziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Ezrey szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Ujváros-utca 8. szám alatt (Tóthy-féle házban)
R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilatkozat és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petítor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Ujváros utca Tóthy féle házban, nem különben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezelszerűbbeg, posta-utalvány u ján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

CSIDER KÁROLY.

(1828—1890.)

Tavaszi szellő enyhe szárnyán esendes, mélabús harangszó reszket végig a virágzó anyaföld fölött, bánatos esengése összevegyül fekete zászlók halk susogásával. . . . . gyászt hirdet ez mind, a mi kis megyénknek mély, nagy fájdalmát, hogy leghivebb, legnagyobb, legigazabb fia: CSIDER KÁROLY nincs többé!

Ki a közügyek menetét az alkotmányos idők beállta óta figyelemmel kísérte, mind tudni fogja mit jelent e szó. Az ő katói jelleme, igazságszeretete, meseszerű önzetlensége, tudományos műveltsége, szeretetreméltó, szerény de önértékes férfiasága minden téren egyaránt érvényesült: hódított a nélkül, hogy veszteséget okozott volna, győzött sebesült nélkül és szeretet s tisztelet fényével ragyogta körül tisztos homlokát a nélkül, hogy valakinek oka vagy joga lett volna ő rá irigy szemekkel tekinteni.

Igazság, becsület és emberszeretet! E három szent fogalom testesült meg e férfiban, kinek ravatala előtt méltán zokoghat a gyászoló közügy. Kora ifjúságától kezdve halála percéig lankadatlan szorgalommal, jellemének és tehetségének kristály csillogásu fegyvereivel harcolta végig egy emberi életnek olyan nemes fűsáját, melynek párját legnagyobbjaink élettörténeteiben is csak ritkán találhatunk fel.

Mint bíró, ügyvéd, országos képviselő, egyházmegyei főgondnok, takarékpénztári igazgató, városatyja, mint egyesült prot. főgymnasiumunk egyik igazgatója és oszlopa, mint barát, rokon, s mindennek felett mint ember mindig és mindenben nyílt, alarez nélkül; férfias homlokát — melyen az igazságosság és bölcsesség isteni fénye lángolt — emberszerető, nemes, nagy szívének minden dobbanását, szorgalmas munkája tisztos gyümölcseit hordva áldozatul a közügy oltárára, esérébe nem kívánva ünnepeztetést, hírt, dicsőséget, csak egyedül vallásos lelkének tiszta öntudatát s az elismerést, hogy ő egy — igaz ember.

Tudományossága, tiszta jelleme, szeretetreméltó egyénisége előtt tisztelettel hajolt meg mindenki. Megyénk közéletében — emlékezhetünk még rá — páratlan az a lelkesedés, melylyel mint egyszerű ügyvédet a rimaszombati választókerület országos képviselőjévé, s a gömöri ev. ref. egyházmegye főgondnokává megválasztotta. Fényben és dicsőségben, környezve a legnagyobbak tisztelete és barátsága s a legjobbak szeretete által, mindig és mindenütt ugyanaz maradt: egyszerű, nemes, igazságos, emberszerető, becsületes, szerény, férfias: egy a kiról családias vesztélye nélkül mondhatta ki a legszigorubb kritika is, hogy: talpig ember!

Előtem van szeretetreméltó alakja az ünnepeztetés virágözöne között hajdan, s a betegség kínzó gyötrelmeitől sanyargatva az utolsó napokban. Nemes nagy szívét, eszének bölcsességét egyaránt esodáltam minden eselekedetében. Elbizakodottság nélkül fogadta a hódolatot, hogy annak eredményeit mások jóléteért áldozhassa, és mártýrtürellemmel viselte a szenvedések keresztjét, hogy másoknak terhére ne legyen.

Közéletünk egy jeles alakja találoán mondotta nem rég róla: „minden ismert polgári ére nyek mintaképe gyanánt tündökölt előttünk!”

Virágzó, pompás, örökké élő föld! Milyen gazdag vagy te, hogy kebledre ölelheted s milyen szegények vagyunk mi, hogy őt elvesztettük!

Lőrinczy György.

Csider Károly életrajza.

Ha a megboldogult Csider Károlynak teljes életrajzát adni akarnók, köteteket kellene teleírunk azon nemes tettek elbeszéléseivel, melyek e dicső férfi életéből

jellemzőleg említhetők fel. Azonban emléke felmarad ügyis azon vezérelvekben és munkákban, melyeket közügyeink évtizedeken át tartott intézése közben megalkott, itt egyszerűen a krónikás korlátolt kötelességét teljesítjük, midőn életrajzi adatait röviden összefoglaljuk.

Csider Károly 1828. február hóban született a gömörmegyei S. Kirok községben, hol atyja Antal, mint egyszerű, de tudós és tisztelt ref. lelkész élt. Tiszteletreméltó papi családjának ösét a prot. egyházirodalom azok nevéi közt említi, kik a eschországi vallásháborúk idejében a katólikus üldözések elől menekültek Magyarországra, s itt letelepedve jó hazafiak és egyházszerető protestansok s többnyire papok lettek.

Csider Károly tanulmányait a sárospataki alma mater falai között kezdte meg, honnan a sátoros ünnepek alatt többször legatíóba is kirándult. Majd jogi tanulmányai befejezése végett a pesti egyetemre ment, mint juratus pedig a pozsonyi diétán szerepelt s már akkor nagy tekintélynek örvendett a jogászvilág előtt. Ez időben tevékeny részt vett azon ifjúsági mozgalomban, mely az 1848. márcziusi nagy napokat betöltötte s a „Márczius 15”-nek egyik legteljesebb, de talán leglighagadtabb munkatársa is volt. A szabadságharc leverése után az abszolút kormány eljárásbírónak nevezték ki, ez állását azonban rövid idő múltán felmentették azon alapos gyanu miatt, mert a szabadságharc üldözöttjeit lelkiismeretesen segítette s titokban a szabadelvű magyar lapokba írogatott. Ezután ügyvédi irodát nyitott, melynek elientelája rohamosan emelkedett azon tisztelettel és elismeréssel arányban, mely a kezdő fiatal ügyvéd nevéét a puritán becsületesség és szorgalmas munka symbólumául kezdte már akkor emlegetni. Fáradhatlan tevékenységének elég tág tér volt maga az ügyvédi gyakorlat, majd az akkor alakult rimaszombati takarékpénztár — melynek kebelében az igazgató-választmányi jegyző teendőit végezte, s a ref. egyházmegye, mely felismerve kitünő tehetségét s ritka providenciális műveltségét, esakhamar tanácsbírójává választotta 25. évi szepőlétlen munka után érte az első nagyobb kitüntetés, midőn 1875. nyarán a rimaszombati választókerület nagy lelkesedéssel országos képviselőjévé választotta. Mint ilyen, habozás nélkül csatlakozott a Deák párthoz, melynek kiegyezési politikájával teljesen egyetértett. A Tisza párttal létrejött fuzióba is teljes bizalommal ment be, azonban a szabadelvű pártból a boszniai occupatio miatt kilépett és a mérsékelt ellenzék soráiban foglalt helyet. 6 éven át képviselte kerületünket az országgyűlésen, hol különösen kitünő jogi képzettségét érvényesítette fényesen, e korbéli országgyűlési beszédeiről a lapok nagy elismeréssel nyilatkoztak s mint publicista is jelentékeny nevet vívott ki magának.

1881-ben, midőn a képviselő választási tusában feljépett ellene Fáy László a mostani képviselő, megválasztása szinte bizonyosnak látszott. Azonban az ellenpárt kortesei azzal a fogással éltek, hogy gyanuba keverték mintha a gömöri pánszlávokkal „paktálna”. E vád alaptalanságának tudatában s puritán elveitől ösztönözve nyilatkozatot tett közzé, melyben visszautasít minden afféle gyanúsítást, mintha ő a pánszlávokkal solidáris alapon állana. Ez a nyilatkozat döntötte el a választási küzdelmet, mert a felbujtogatott tótok tömegesen csatlakoztak az ellenpárthoz és megválasztván Fáy Lászlót, megbuktatták a megyének akkor legjelesebb képviselőjét, a megyei intelligencia nagy visszatetszésére.

Hazatérve a esendes vidéki életbe, jó szívét, nemes jellemét, fényes tehetségét önzetlenül áldozta tovább is a közügyeknek. Soha nem lehetett rajta észrevenni, hogy magasarótt szelme a mi aprólékos kérdéseinket kiesinyelt: egyház, iskola, megye, város, takarékpénztár — ügyeinek intézésénél mindig legteljesebb harcossai között találta őt és használta fel igazságosságát bő tapasztalatait és tudományát, melyekkel a közérdeket oly híven szolgálta mindvégig.

1884 április havában a gömöri ref. egyházmegye egyhangulag főgondnokává, 1883-ban a rimaszombati takarékpénztár igazgatóválasztmányi elnökévé, az egy. prot. főgymn. igazgatósági taggá, a megye közigazgatási bizottságának tagjává választotta meg. E munkakörökben kifejtett lelkiismeretessége, becsületessége s önzetlen jóakarata, emberszeretete s vallásos buzgósága felől számtalan adoma maradt ten.

Három évvel ezelőtt kezdtek súlyos betegségének első szomorú tünetei mutatkozni, melyek enyhítése végett orvosi tanács folytán Gasteint, majd Marilla-völgy, később Stoós éltető klímáját kereste fel. De a kör csak kéréhetlenül fejlődött tovább és nem akadt meg Arco enyhe éghajlatának jótékony hatása alatt sem, melyet a mult év októberétől ez évi május elejéig élvezett.

Május elejével hazajött. Megtörve, elgyengülve, körülveve szerető rokonaitól, híven követve feltétlen bizalommal orvosa dr. Szabó Samu tanácsait, élete azóta jóformán vívódás volt a halállal. Roskatag testét hetek óta már csak lelki szellemi ereje tartotta fenn, míg végre ez is összetört a reménytelen szenvedések nyomása alatt s egy hirtelen jött szívzélhűdéssel tegnap június 17-én befejezte tevékeny, hasznos, nemes életét.

Halála mélyen sújtja szerető rokonait, barátait, kik környezve állanak ravatala előtt, de legtöbbet veszítenek közintézményeink, melyek felvirágoztatására munkás életét áldozta, s melyek épületein gyászlobogók hirdetik az alig pótolható veszteséget.

A család a következő gyászjelentést adta ki: „Bornemisza Józsefné szül. Csider Julia, férje és leánya Iona férjezett Huszthy Béláné; — Csider László és neje szül. Dapsy Emma; — özv. Csider Antalné szül. Richter Etelka és leánya Gizella a többi rokonok nevében is mély fájdalommal jelentik felejtethetlen testvérük, sógoruk illetve nagybátyjuk Csider Károly hítes ügyvédnek, a gömöri ev. ref. egyházmegye gondnokának s a rimaszombati ev. ref. egyház főgondnokának folyó hó 17-én, délután 5 órakor, hosszas szenvedés után, élete 64-ik évében történt gyászos elhunytát. — A boldogult hült tetemei folyó hó 19-én, délután 4 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a rimaszombati sírkertben örök nyugalomra tétetni. Aldott legyen emléke! Rimaszombat, 1890. június hó 17-én.

A ravatalra lapunk zárta a következő koszorúk helyeztetek: „Felejtethetlen főgondnokának a rimaszombati ev. ref. egyház.” — „Szeretett és tisztelt kartársának a rimaszombati ügyvédi testület.” — „Halála s tisztelete jeléül az egyesült prot. főgymnasium.” — „Szeretett elnökének a rimaszombati takarékpénztár.” — „Szeretett keresztapjának Gyuluka.” — „Mély tisztelet jeléül Mihalik Dezső és családja.” — „A felejtethetlen jó barátunk dr. Szabó Samu és családja.” — „Nemes jellemű barátjának Ujházy-Malatinszky Irma.” — „Szeretettük jeléül Victor és Emma.” — „Szeretett barátjának Bornemisza István.” — „Aldott legyen emléke!” — „A legöszintébb hála, tisztelet és kegyelet jeléül a báró Nyáry család.” — „Kedves barátjának Roffi Borbély László.” — „Legjobb barátunknak Erzsébet és Emma.” — „A legjobb barátunk a Luzenszky családtól.” — „A legjobb nagybátyjának és sógorunk.” — „Bornemisza László és családja felejtethetlen kedves barátjának.” — „Özv. Patzekné és fia a legjobb barátunk.”

Hivatalos lap.

Egy egész évtizeden át tartott lankadatlan küzdelem után életének végre egy örvendetesen emlékeztető pontjához ért e lap, melynek — ha eszközei gyengék voltak is olykor-olykor — célja mindig az az egy volt, — hogy megyénk közügyeit önzetlenül szolgálja s azoknak intézéséhez egy egészséges, tiszta közszellemet teremtsen és neveljen a nyilvánosság és tárgyilagos bírálat ereje által.

Tíz év előtt még csak szelid ábrándozók jámbor óhaja volt az, a mi már ma bevégezt és sikerrel biztató tény, hogy a vármegye — mely e geographiai fogalom összegében a legmagasabb erkölcsi testület — egy oly organummal rendelkezze, mely minden elbírálat és ítélet alá eső közügy felől biztos értesítést szállítson a paloták és kunyhók lakóinak egyszerre és egyaránt: — hogy minden a mi közügy, valóban és egészben teljesen át legyen adva a nyilvánosságnak, és ez átadás módozatai teljesen egyenlők legyenek a társadalmi osztályok mindenikére nézve.

Ugy hisszük, megyénk intező köreit körülbelől ez intencziók vezérelték, midőn a szaporodó ügyforgalomra tekintve s számításba véve a haladó kornak minden téren növekvő igényeit, elhatározták, hogy csak a közérdeknek lesz üdvös hasznára, ha az elavult szokásokat abbahagyva, a megyei közérdekű hirdetmények, körölvények, elvi jelentőségű vagy oly határozatok közzététele végett — melyek elé jogos érdeklődéssel tekint a társadalom millió szeme — egy feltétlenül hiteles, megbízható, gyors és pontos kiállítású „hivatalos értesítő”-t létesítenek.

Örömmel jelenthetjük itt lapunk olvasóinak épen úgy mint egész vármegyénk t. közönségének, hogy hosszas jóakaratu munkálkodásunk és önzetlen igyekeztünk legszebb jutalmát véljük elnyerni azáltal, hogy ezen megyei hivatalos értesítőnek kiállításával és szerkesztésével megyénk alispánia lapunk kiadóját és szerkesztőségét bízta meg. Mert — daczára, hogy a „hivatalos értesítő” intézménye a megye és a lap között formaszzerű jegyzőkönyvi szerződéssel lett körülírva, sokkal inkább érezzük a reánk váró feladatok jelentőségét, s a hivatalos lap szerkesztésével járó köte-

lezettségek erkölcsi értékét, semhogya azokat közönséges üzleti kötésnél magasabbra ne becsülnők. És daczára annak, hogy midőn öt negyed évvel ezelőtt újra alakult szerkesztőségünk, vezérelveit röviden körvonaloztuk a lap irányát illetőleg, ez alkalommal — midőn a hivatalos értesítő szerkesztésének elvállalásával működésünk közbirálásihoz a kritika szigorítását szinte provokálnunk kell: kötelességünknek látszik, hogy újra ismételjük azt, mi véleményünk szerint lapunk feladata volt és marad, s aminek lelkiismeretes és jóhiszemű teljesítésével meggyénk közérdekét sikeresen szolgálni véljük.

A jövő hó elsejétől kezdve lapunk a szükséghez mért terjedelemben „Gömör-Kishont t. e. vármegye hivatalos értesítője” ezímen mellékletül közölni fogja törvényhatóságunk közigazgatását illető mindazon értesítéseket, hirdetményeket, körölvényeket, rendeleteket, végzéseket, ítéleteket, kinevezéseket stb., melyeknek lehető legrövidebb közzététele elvi, helyi actualis, vagy közigazgatási jelentőségüknek fogva szükségszerű vagy legalább is kívánatos. E lap — természeténél fogva — az egyéni discussiók előtt zárva lesz, mert hasábjai tisztán hivatalos értesítések számára nyitottak.

E mellékletnek magyarázata, mintegy vitája, bírálata, egyszersmind törvényhatósági közéletünk naplója akar lenni lapunk a „Gömör-Kishont” továbbra is, hogy abban egyrészt minden a megye területén előforduló érdekes esemény felől bárki tárgyilagosa, hű és gyors értesülést szerezhessen, másrészt pedig a különböző társadalmi és közkérdések fejlődése és lebonyolítása felől ugy a jelen, mint az utókor egy kétségbevonhatatlan hitelességű történelmi forrást bírasson, és egyszersmind tárgyilagosa, kellő szakértelemmel vitatassanak meg mindazon kérdések, melyek a közvéleményt foglalkoztatják.

Ebbeli feladatainak helyes megoldása most már tetemesen könnyítve lesz. A hivatalos értesítő tartalmában ugyanis birni fogjuk a megyei élet összes ágazataiban felmerülő mozzanatok hiteles adatait, a mi egy igen becses erkölcsi támogatáson kívül még a lap anyagára nézve is jótékony befolyással lesz.

A legőszintébb bizalommal, közönségünk minden rétege iránt, hívjuk fel ezért becses figyelmeket lapunkra és pedig minden feszély nélkül, mert azon helyzetben vagyunk, hogy eddigi lapunkat a hivatalos értesítővel megtoldva árfelemelés nélkül bocsáthatjuk a közönség rendelkezésére s ígyformán a vidéki hírlapok között körülbelül a legolcsóbb és egészen hiteles lapot nyújthatunk.

Hisszük, hogy közönségünk erkölcsi és anyagi támogatása mellett végre sikerülni fog mindazon szükségleteket kielégíteni, melyekre egy vidéki lap hivatva van, és ezen hitben bocsátjuk új korszaka elé szíves ajánlással szerény kis lapunkat.

Egy veszedelem, mely jövőre is fenyeget.

Rimaszombat körül a tömérdek mennyiségben jelentkezett szökése, Rozsnyón pedig a milliárdnyi számban lombot pusztító hernyók intenek mindnyájunkat a legnagyobb figyelemmel párosult óvatosságra, annyival is inkább, mert a hernyók milliárdja már a múlt esztendő is tönkre tette minden gyümölcsetermésüket. Ez esztendő ujabban ismétlődött a baj, de már fokozottabb arányban, a mennyiben kertjeinkben minden fa letarolt, ninesen rajtok semmi zöld, sok helyütt még a leggyöngyöbb hajtások szikjai is megsemmisítettek, itt-ott e miatt már másodsor kezdenek hajtani a fák, épen úgy, mint az erdőszélek, hol a zöld lombokat nagyobb mennyiségben jelentkezett eserebogarak pusztították el.

A hernyó pusztítást daczára, hogy hatóságilag komolyabb következmények terhe alatt elrendeltetett, nem minden házi gazda eszközölte, melyből aztán az a baj támadt, hogy a szomszéd — bár ott ült kertjében egész nap, még sem volt képes eredményt felmutatni — mert a szomszéd kertben ott volt a veszedelem, mely éjjelenként átátogatott, mert hiszen tudják mindnyájan, hogy ha a hernyók egy fát tönkre tettek, szépen átvándorolnak egy fáról a másikra, akadályt utlokban alig lehet emelni.

Midőn a tömérdek hernyó nagy része kukaczá lett, nagyszerű látványt nyújtottak kertjeink ágai s maga a törzs. Valamennyi úgy tűnt fel, mintha egy láthatatlan tündéri kéz kigyöngyözte volna, ezer és ezer kukac egy-egy fán, sorba egymás után, és nem jutott senkinek eszébe, talán nem lett volna hasztalan munka, pusztításukat elkezdni, és hogy nem tettük, csak most látszik a nagy mulasztás teljes nagyságában, midőn a megszámálhatatlan kukacokból lepke lett. A városban, a város körül, kerteink közelében mindenütt rendkívüli mennyiségben röpkednek a lepkék. Reggel, este, avagy esős időben

emelkedtebb helyről nézve a város kerteit, egy oly ritka kép tárul a szemlélő elébe, melyet még nem látott, az emlékezet nem említi, a fák épen úgy diszlenek, mint mikor virágzásban vannak, csak hogy most virágjuk élő virág — fehér közönséges lepke. Egy-egy fa hasonlatos egy óriási esokorhoz, mely hóvirágból áll, nem lát azon a szem még csak egy szürke foltot sem, százezrek vannak egy csoportban — s készítik a jövő esztendői veszedelmet. Nappal szerte-szét repdesnek, éjszakára ismét elfoglalják a fákat.

Ilyen rendkívüli mennyiségben még soha sem láttam lepkét, ha esetleg egy oly helyre kerül az ember, a hol az utozának egy része síros, ezer és ezer van egy rákáson, s ha felrepülnek, az ember nem lát fölük, olyan esodálatos forrongás támad, melyet csak ahhoz a forrongáshoz lehet némileg hasonlítani, mely egy nagy hangyaszombékban támad, ha felkavarjuk azt. A merre a szem lát mindenütt agyontaposott lepkékkel találkozik. Jelentkezésük alkalmával a gyermekek egész kitarással fogdoszták s öldösték, ma már ők sem bántják, mert látják, ha tizet taposnak el, száz támad helyökben.

A gyermekek is szeretik a változatosságot, de különben is világos dolog, hogy gyermekjétkkel ezen a jövő évi gyümölcsetermést fenyegető veszedelmet elhárítani magunktól nem lehet, itt csak akkor segíthetünk a bajon némileg, ha a hernyókat, illetőleg a lepkék rendszeres pusztításában részt venne, illetőleg vett volna minden házi gazda. Ma már el van késve minden és pedig azért, mert a legkorábban kikelt lepkék legnagyobb része már lerakta petéit, ezeknek pedig elpusztítása már sokkal nehezebb mint gondolnánk, meg kellene vizsgálni minden egyes ágacs-kát, — ha ezélhoz akarnánk jutni, ez pedig a lehetetlenséggel határos.

Mult esztendő is tömérdek hernyó volt, de a lepkék jelentkezését össze sem lehet hasonlítani az ez idei lepkék rettenetes tömegével, és ha a mult évi lepkék annyi petét helyezhettek el, hogy ez éven képesek voltak a hernyók kerteink minden ékességét felemészteni, mi fog történni akkor jövőre? erre még gondolni is borzasztó, tönkre lesz téve még kerti veteményünk is mind. Ezen bajtól annyival is inkább tarthatunk, mert még folytonosan napról-napra újabb és újabb fajta hernyókkal találkozhatunk, s melyek még csak ez után kukaczosodnak, lesznek lepkék s rakják le petéiket.

Vidonyi József.

Helybeli hírek.

Hivatalos lap. A f. évi március hó 31-én tartott megyebizottsági gyűlés 3467. sz. a. hozott határozatával megyei „hivatalos értesítő” kiadását elrendelve, kivételvel megyénk szeretve tisztelt alispánját bízta meg. — Az alispán ur lapunk kiadójával folytatott ismételt tárgyalások után ezen hivatalos értesítő szerkesztésével és kiadásával a „Gömör-Kishont” kiadóját és szerkesztőségét bízta meg 1 1/2 évre, vagyis 1891. december 31-éig, s e megbízás és vállalat feltételei hivatalosan vezetett formaszertű jegyzőkönyvbe foglaltattak. Lapunk így f. évi július 1-étől egy fél vagy szükség esetén egy egész iv mellékletet fog hozni „Gömör-Kishont t. e. vármegye hivatalos értesítője” ezímen. Ezen hivatalos lap előfizetési ára egész évre 2 frt, s a rendezett tanácsú városok, kis- és nagy-községek költségvetéseik terhére rendelik meg. Miután pedig a közgyűlés idevonatkozó határozata szerint a hivatalos értesítő köteles megrendelése mellett megengedtetik a községeknek, hogy költségvetéseik terhére azon lapot is megrendeljék, melynek mellékletül a hivatalos értesítő kiadatik, hisszük és reméljük, hogy városaink, kis- és nagy-községeink hazafias áldozatkészséggel fogják megrendelni lapunkat is, hogy ez által egy hivatásának magaslatán álló megyei lap megteremtését elősegítsék annál inkább, mert lapunk a hivatalos értesítővel együtt rendelve meg az eddigi árnak feleért vagyis egész évre 4 frtért rendelhető meg. A „Gömör-Kishont” előfizetési ára a „Hivatalos Értesítő”-vel

egész évre	—	—	—	4 frt.
fél	—	—	—	2 „
1/4	—	—	—	1 „

A „Hivatalos Értesítő” előfizetési ára külön

egész évre	—	—	—	2 frt.
fél	—	—	—	1 „

Kérjük az előfizetéseket legegyszerűbben postautalványon mielőbb eszközölni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az utolsó kövizsga. Fábry János polgári iskolájának, mely a folyó tanévvel megszűnik, f. hó 16-án d. e. folyt le utolsó nyilvános kövizsgálata a szülők és a nevelésügy barátainak élénk érdeklődése mellett. Az intézetnek ez évben mindössze 40 növendéke volt, kiknek a szabatos feleletekből kitűnt általános ismerete meggyőzte a hallgatóságot arról, hogy az intézet derék igazgatója tanerőivel egyetemben ez uttal is a szülők részéről hálára kötelező munkát végzett el. Most, midőn az intézet 22 éves működéséről megemlékezünk, nem mulasztjuk el azt, hogy mi is, mint a nyilvánosság organuma, elismerésünk adóját le ne rójjuk egy oly férfiu működésével szemben, ki a közügynek 22 éven át oly módon tett szolgálatot, hogy abból neki magának volt lekevesebb haszna. Százakra megy azoknak száma, kik a Fábry-féle tanintézetben nyerték teljes kiképzetésüket, s a jeles igazgató áldozatkészsége még akkor sem szűnt meg, mikor a közzoktatási kormány pénzügyi szempontból a magán vállalatot, mely végeredményében egy meglehetősen nagy vidék közérdeke vala, anyagi támogatásban nem részesíté. Sőt maga a város sem tette meg azt, mit ily körülmények közt méltán várni lehetett volna, s így

okvetlenül be kellett következnie annak, a mi ez utolsó vizsga napjától kezdve súlyos erkölcsi teherként nehezedik vállainkra, hogy városunkban mostantól kezdve felsőbb leányiskola nines! De hogy két évtizeden át volt s a növevadás ügyének ez idő alatt hatalmas szolgálót tett, ez a Fábry János hervadhatatlan érdeme. Az ez alkalommal utójjára kiadott értesítő érdekesebb adatai a következők: A beírt növendékek egézségi viszonyai az év elején fellépett influenza leszámításával eléggé kedvezők voltak, hatan egyetlen órát sem mulasztottak. Az elméleti oktatáson kívül a növendékek 682 könyvet olvastak s 600 drb kézimunkát készítettek. Az értesítő utal azon körülményre, hogy a szülők magok is öröklőnek leányaik magánolvasmányaira, mert itt-ott kitűnt, hogy nem nekik való olvasmányok is kerülnek kezükbe. A 17 évig tanulást iskolai takarékpénztárból megyei közművelődési egyesületnek 10 frt 52 kr., a növevadásnak 10 frt 42 kr. jutott. A Károli emlékre 2 frt 80 kr. gyűlt be a növendékek között. A tanító testületben az igazgatót kivül 8 tanerő működött, u. m. Amminger Hermin (német ny. földrajz, kézimunka), Csider Gizella (magyar nyelv, történelem), Kerekesné Fábry Aranka (franzzia, zongora), Dörner János (r. k. vallás), Fülep Béni (ének), Singer Leo (izr. vallás), Törköly József (számtau, torna), Vozary Gyula (magy. irály és író). Az intézet használatában levő különböző tanszerek majdnem 4000 darabot tesznek ki, melyek már mind eladók. A hétfőn d. e. lefolyt vizsgálaton egy ideig Groó Vilmos, aztán Bornemisza László alispán elnököltek. A feleletek elartottak egész egy óráig, a mikor a leánykák ószhangzatos énekekben zengedeztek el Vörösmarty szövegét, mit ismét beíró imádság követett. Erre Fábry igazgató lelkes szavak kíséretében osztotta ki a jutalmakat, melyek közül egy pár igen értékes könyvet Farkas Abrahámné uró ajándékozott, ki az intézet 22 éves fönnállása óta sokszor eszelelelt ilyen nemes dolgot. A másik jutalom adója titokban kívánt maradni. A jutalmat Szabontay Gizella IV. és Vozary Erzsike II. o. tanulók kapták. Erre Groó Vilmos kir. tanácsos és tanfelügyelő, majd Bornemisza alispán urak emelkedett szellemű beszédben köszönték meg Fábry tanár urnak a növevadás terén 22 éven át tapasztalt o-laadó buzgalmat és lelkesedését. Végül egy leányka érzékeny szavakban büszkött el az intézetét felosztató Fábry János igazgató tanár uról, a tanító urhölgyektől és tanár uraktól. Nem maradt szem száron e jelenetnél. Legutójjára Fábry János tanár meleg intő beszédben vált meg tanítótársai nevében is volt kedves tanítványaitól. A szép ünnepet kölcsönös szíves búcsúzások, érzékeny jelenetek rekesztették be. Vajha jövőre ismét állana föl egy hiánypótló felsőbb leányiskola!

Főgyrnásiumunk ifjuságának „Tompa-köre” f. hó 15-én, vasárnap délután tartotta évrzáró ünnepélyét nagy számu mindkét nembeli közönség jelenlétében. Az ünnepély tárgyát szavaltatok és felolvasások tették, melyek műsora a következő: 1. Énekkar, 2. Elnöki megnyitó beszéd, 3. Titkári jelentés Hreceska Lászlótól, 4. „A néma laut”, költemény Szabó Lászlótól, 5. Az elegia fejlődése Bazovszky Lajostól, 6. Vörösmarty „Cserhalom” című költeményének szövegi elemzése, Pályanyertes mu Kovács Lászlótól, 7. „A vig szüret” Tompa Mihálytól, szavalja Vitályos József, 8. A görög dráma, Kovalik Jánostól, 9. „Angyal és Ördög”, Szász Károlytól, szavalja Vinis Viktor, 10. Házi eszközeink erömütáni szempontból, pályanyertes dolgozat Ladányi Bélától, 11. „Simon Judit” Kis Józseftől, szavalja Novák Béla, 12. Énekkar. — A közönség mind a felolvasásokat, mind pedig a szavaltokat élénk tapssal és éljenzéssel jutalmazta.

Évrzáró vizsgálatok. A rimaszombati egyesült prot. főgyrnásium osztály szigorlatai tegnap délután értek véget, a nyilvános vizsgálatokat pedig szombat-délelőtt és délután tartják. Ugyanakkor lesz az évrzáró ünnepély s a jutalmak és a bizonyítványok kiosztása is.

Leányiskolai vizsga. Az ev. ref. leányiskola kövizsgálója folyó hó 29-dikére van kitűzve.

Dementi. Bernolák Nándor ur a lapunk mult számában „hitelszövetkezet” ezim alatt közzétett hírlapunkra vonatkozólag annak kijelentésére kéri föl lapunkat, hogy ő a szövetkezet alakuló gyűlésén részt vett ugyan, de igazgatósági tagságot nem csak hogy nem vállalt, de nem is fog vállalni soha, minek folytán téves információ következtében került be neve közleményünkbe. A magunk részéről hozzá tesszük, hogy őt mi Fortuna kényszer vendégnek nem állítottuk, mert nem is állíthatuk. Hogy ki volt a Fortuna vendége, akkor megemlítettük, — azt azonban most is kinyilatkoztatjuk, hogy oly egyének kezdeményezésére, kiknek a hitelszövetkezet körében nem épen ajánlatos multjuk van egy újabb hitelszövetkezet alapítására nem lehetünk rózsás reményekkel telve s irányukban legnagyobb bizalmatlansággal viseltetünk. Es ezt kizárólag azon egyénekért írjuk, kikkel a törvényességi csarnok utóbbi időben többször foglalkozott E bizalmatlanságunk legkézzelfoghatóbb bizonyítéka az a két levél, melyeket az alakuló gyűlés elnökétől és jegyzőjétől ugyan-csak ezen ügyben kaptunk: „I. Tekintetes Szerkesztő Ur! Beesés lapjának mult heti számában a „Helybeli hírek”-nek „Hitelszövetkezet-féle” újdonságában úgy vagyok feltüntetve, mint az abban jelzett alakuló gyűlés elnöke. E közlemény — tekintve satirikus hangját, továbbá azon körülményt, hogy engem egy niveaura helyez bizonyos Gelb Sámuel ural, a kit pedig olyan egyének nevezett meg, ki csak nem rég szabadtul ki a „Fortunából” — ráim nézve a legnagyobb mértékben sértő. Igaz, hogy én az említett gyűlésen elnököltem, de tettem ezt az ott megjelent polgároknak egyhangu kívánsága folytán; és tettem ezt „esakis” a nevezett gyűlés tartamára. Én a alakuló testületnek sem tagja nem vagyok, annál kevésbbé elnöke. Szükségesnek tartottam ezt kijelenteni azért, hogy elejét vegyem mindenféle kombinációnak, mely nevetem kapcsolatba hozhatná az alakuló szövetkezettel. Mely kijelentésemnek beesés lapjába való közzétételét kérve, vagyok a Tek. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja Bródy Bertalan”. — „II. Tisztelt Szerkesztő Ur! A „Gömör-Kishont” 25-ik számában „Hitelszövetkezet-féle” kezdetű közleményben reám vonatkozólag az állítatik, hogy én nagy lelkesedéssel választattam meg a hitelszövetkezet jegyzőjeül. Ez nem felel meg teljesen a valóságnak, mert igaz ugyan, hogy a fentebb érintett cikkben említett gyűlésen jelen voltam s a gyűlés jegyzőkönyvét a jelen voltak felkérésére én vezettem, azonban én az alakult vagy alakulandó hiteltintézet-

nek nemesak hogy jegyzője nem vagyok, de azzal semmi más nemű összeköttetésbe sem állók. Ezeket saját reputációm érdekében szükségesnek láttam T. szerkesztő ur tudomására hozni stb. Vajda István.

Batyú-majális. Helyesebben batyú-bálnak lehetett volna nevezni azt a mondhatni minden tekintetben sikerült mulatságot, melyet egy majdnem negyven tagból álló társaság f. hó 12-én rendezett. Terve szerint a mulatságnak a Széchenyikert rendezvényében kellett volna lefolynia, de a dolog menetében az égi hatalmak beleszólván, a hírtelen kedélytelenné vált időjárás következtében a kaszinóba kellett besorozni. Így lett a majálisból egy kis fiók-bál, mely siker tekintetében egy első rangú farsangi mulatságot is felülmúlt. Azonban, hogy a hangulat némileg tavasziasabb váljék, a rendezőség gondoskodása folytán a kaszinó nagy lustereit zöld fenyő galyakkal voltak átfűzdelve s az ablakok is tárva valának. Így aztán valamennyire megértettük, hogy félig-meddig a szabadban mulatunk. A közönség felvonulása hat órakor kezdődött s hét órakor a társaság már komplit volt: Egyetlen egy sem hiányzott a százból, mely száznak nagyobb és ifjabb fele nyomban hozzá is látott a híres gömöri esárdáshoz s mindaddig jártak míg a mamák felferítették a gazdag batyút, mely egy minőségre, mint halmozás néve egy fiók lakullusi lakomával ért föl, a mennyiben mindaz, a mi szem-szájnak ingere, pazar bőségben volt. Az ily módon teljesen kielégült társaságnak fiatalja átvonult a nagyerembe, hol Palócz Kálmán jó zenéje mellett a reggeli órákig fesztelen jó kedvel mulatott, míg a tánczól már elszokott idősebbek a kaszinó termeiben élénk kedélyű társalgás mellett töltötték el az időt. A teljes mértékben sikerült mulatságnak kiváló érdekelt köleszött az, hogy a helybeli tüzér utóg tisztikara Rosenauer őrnagy vezetése alatt esaknem teljes számban jelent meg s a legkiválóbb buzgalommal vettek részt speciális nemzeti tánczunkban, a esárdásban. — mi a polgárság és katonaság közt újabb felelős viszonyt viszonyt egyik pragmatist tanújele. — A mulatság tényleg sikerének tényezői a rendezők voltak, de az érdem. ből legnagyobb rész Marikovszky István dr.-nak jutott.

napógyatkozás. A naptárainkban megjövendölt részleges napógyatkozás f. hó 17-én nálunk is látható volt. Az elhomályosulás fél 9 óra tájban kezdődött s 11 óra 14 perczkor érte el tetőpontját, a mikor már csak egy vékony sarló alakú része volt látható a napnak, mely azonnal folyton nagyobboldott.

Sajtoháib. Lapunk mult számában sajtóhiba esaszott ho: egyik jolsvai hírnökben Szalyovics alezreles neve Szolyovicsnak, Hrotko szizadis Hroszkonak volt szalve, mit ezenel helyere igazitunk. (T. levelezőinket kérjük, hogy trólesztésükben a tulajdonveveket tisztán olvashatólag írják ki. Szerk.)

Terzene. Az elmúlt hét egyáltalában nem volt kielégítő a sétálni szerető közönségre nézve, mert egyrészt oly hideg idők jártak, melynek tavasszal még a fagyos szentek idejében sem, másrészt a piaci terzene is mélyen halgatott. Igaz ugyan, hogy az előbbi oka az utóbbinak, mert például szerdán este is az eső verte szét a sétálókat s a zenészeket, s azért most már illő volna nyár urannak kitenni magáért s szép idővel köszönteni be, hogy jóvá tegye a mult heti hibát.

Terzene ezental kedden és esütörtökön lesz.
Kisertet. Szombaton este — mint egy dus képzeletű tamásfali kőműves híreszteli — a szabadkai kis kápolnánál kísértet mutatkozott, a Losonezon dolgozni járt tégla- és mészközelők roppant ijedelmére. Ugy adja elő az egész históriát a megkísérlett hős, hogy midőn ő a szomszéd városból hazajövet a szabadkai kis kápolnához ért, egy fekete gyászruhába öltözött nő, ki felemelt jobb kezében kulcs-csomagot esőrgöget, utját állta, s minden szó nélkül követte; ő hiába vélekezett, mert a gyászruhás hölgyön nem fogott sommi. Végre is csak úgy birt tőle szabadulni, hogy a kellemetlen szellem utitársnót, ki később már másodmagával ment utána, míg az a Rimában volt berdeni, a faképnél hagyta! — A kiapadhatatlan bőségű képzelőerővel megáldott nép, mint minden esulás dolognak, ugy ennek is megtalálta a nyitját; nagy titok, az igaz, de mi azért megszuggjuk kedves olvasóinknak, — lehet, hogy még hasznát veszik. A fekete gyász ruhás nő: egy háromszáz esztendővel ezelőtt élt török három hölgy, ki a kis kápolna környékén elásott temérdek török kincset jár őrizni minden 7 esztendőben, s hét napig ijesztgeti a jámbor keresztényen híveket.

A mostani buza. Sajátságos, még eddig soha sem tapasztalt jelenséget észlelték földes gazdáink a városunk határaitban lévő buzaföldeken, ugyanis még a lehető leg-szebb nagyságu buzakalász is, mind el van koresosulva, a mennyiben alulról számitva, mintegy 2—3 sor szemnek csak helye látható. Hogy mi lehet ennek az oka, nem tudjuk mire magyarázni?

Törvényszéki esarnok.

A rimaszombati kir. törvényszéknél jövő héten a a következő végtárgyalások fognak tartatni:

Junius 23-án, (hétfőn). 1. Lopás büntetével vádolt Schmal Géza és társai. 2. Lopás büntetével vádolt Bodnár Károly és társai elleni végtárgyalások.

Junius 25. (szerdán). 1. Hivatali hatalommal való visszaéléssel vádolt Kovács János. 2. Rablás büntetével vádolt Hresák Mátyás és társai. 3. Gondatlanság által okozott emberölés vétségével vádolt Oláh Borbála. 4. Lopás büntetével vádolt Bartók Mihály elleni végtárgyalások.

Junius 26-án, (esütörtökön.) 1. Súlyos testi sértes büntetével vádolt Fejes József. 2. Súlyos testi sértes büntetével vádolt Henyez István. 3. Sikkasztás büntetével vádolt Máté Márton elleni végtárgyalások.

A likéri vaslopás. A nyustyai „Masa“ nevű és a likéri vasgyárakból eltulajdonított nagyobb mennyiségű vas miatt folyamatban lévő bűnügyben Gelb Ignác vádolt orgazda által benyújtott, azonnali szabadságra helyezettése iránti kérvénye fölött, a helybeli kir. törvényszék büntető osztálya f. évi junius 13-án hozott határozatot, — a kir. törvényszék Gelb Ignác kérelmét elutasította és a vizsgáló bíró által hozott s vádlottnak előzetes letartóztatását elrendelő határozatot megerősítette. Az előnyomozat azonban már most előhaladván, Gelb Ignác vádolt folyó évi junius 16-án délután a vizsgáló bíró által szabadságra helyezettett, és ellene az előnyomozati fogság megszüntetett.

Vármegyei udonságok.

Előléptetés. A vármegyében állami kezelésbe vett közönségi erők kezeléséhez, a rozsnói m. kir. erdőgazdálkodásigazgató és földművelésügyi m. kir. minisztérium Szuk Gábor m. kir. erdőszeknének; ezen állás betöltésével eddig megörzve volt: Pósch Kálmán m. kir. helyettes erdőszek, hasonló minőségben Barsvármegyei közönségi erők kezelésével megörzve, a zsamozai m. kir. erdőgazdálkodásigazgató helyezettett át.

Hyán Jolsván f. hó 11-én eskadott örök hűséget Kelemen János nyustyai állomás főnök Bankó János kedves leányának Szerénaének. Nyoszolyó hűnök Bankó Juliska és Erpf Angela. — vődrők Porubszky Imre és Gézy J voltak.

Halál Gömöri Pált, Dobsina város volt polgármesterét ismét vesztéség érte. Nem rég elhunyt leányát követte a sirba 33 éves fia Pál. Temetése 12-dikén általános részvét mellett ment végbe.

Az egyházmegyei gondokására, egyházmegyei tanácsbíróságra és aljegyzőségre beadott szavazatokat a gömöri ev. ref. egyházmegyében jun. 12-én bontották föl. Legtöbb szavazatot nyertek az egyházmegyei gondnokságra Farkas Abrahám és Bornemisza István világi tanácsbírák; a tanácsbíróságra Ruszkay Gyula jánosi és Kupai Dénes vályi lelkészek. Közöttük új szavazás lesz. Egyházmegyei aljegyzővé Vattay László rimaszósi lelkész szótöbbséggel választották meg.

Papjelölés. A sorkei E. oszt. lelkészségre nyolcz pályázó közül Kupai Dénes vályi, Osváth Dániel ragályi, Dusza Lajos zádorai, Seres József martonfalvi, és Szabó Gyula szalóci lelkészeket jelölte ki a bizottság.

Lelkeszi értekezlet alakult a gömöri ev. ref. egyházmegye papsága körében. A kezdeményezésben nagy része van Kupai Dénes vályi lelkésznek. Elnöke ugyanó lett, jegyzője pedig Vattay László, rimaszósi pap. Célja az egyháziokalmi munkásságon kívül minden az ev. ref. lelkészek ügykörébe tartozó összes dolgok megvitatása stb. Az értekezlet serényen munkálódik. Az első gyűlés már is két bizottságot küldött ki a maga kezéből. Az egyik Csabai Pál balogi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró elnöke alatt, másik Szentpétery Sámuel pelsőzi pap, s egyházmegyei tanácsbíró vezetése mellett működik.

Kitüntetés. Elalították már e lapok hasábjain Okolcsányi Gáspár ráhói földbirtokos tenyészkosai s hízó ökrei, melyek a bécsi kiállításra gondoltatnak. A f. hó 12-én Bécsben megtartott állatképzésen a felhajtott 4 darab tenyészkos az állami III. oszt. 50 fitt díjjal lett kitüntetve. Helyes is, — s vonzó példánul szolgálhat Gömörvármegye sok gazdájának, hogy felül emelkedve az ugynevezett hagyományos paraszt gazdálkodáson, okszerű befektetéseket eszközöl — a most megtartott bécsi kiállítás is egy tenyészkos 250 fittért vett, — de annál is inkább miután Okolcsányi Gáspár az egyedüli Gömörvármegyében, ki meg mert az osztrák földbirtokossággal a kiállításra mérközni, s a jury — melynek nagyobb része osztrák volt — elismeréssel — díj kitüntetéssel — volt kénytelen adózni az állatok szép fejlettsége s főleg gyaipj mennyisége és minősége miatt. — A saját nevelésű barsony fekete két hízó ökre is szépen halad, ma 22 mm. 30 klo súlynak. Érdekes lesz ez állatokat látni midőn a Rimaszombati vasuti-állomásra hajttnak s indíttatnak a kiállításra Bécs felé.

A nagy-rőcei polgári iskola. Csáky Albin gr. vallás- és közoktatásügyi miniszternél a mult heti általános kihallgatáson Gömörvármegyéből Bornemisza László alispán, Groó Vilmos tanfelügyelő, Mihálik Dezső iskolaszéki elnök, Stefanosok Károly nagy-rőcei polgármester, Remenyik Ele jolsvai polgármester és Rőcezy István polgáriskolai igazgató tagokból álló küldöttség járt. A küldöttséget Hámos László országgyűlési képviselő vezette a miniszter elé. A küldöttség folyamodványt nyújtott át a miniszternek s ebben Nagy-Rőczen, a hírhedelt panszláv gymnasium helyén felállított és államilag segélyezett polgári iskolára vonatkozólag azt kérte, hogy engedélyezzen mellé a miniszter kereskedelmi szaktanfolyamot és azt successive segélyezze államilag. A küldöttség bemutatása után Mihálik Dezső, az iskolaszéknek ez intézet felállítása óta buzgó és fáradhatatlan elnöke esetelte a kereskedelmi szaktanfolyam felállításának szükségességét. Az ügyről egymásután informáltak a minisztert Bornemisza László alispán és Groó Vilmos tanfelügyelő. A miniszter a küldöttséget nagyon szívesen fogadta és biztosította, hogy az általuk képviselt ügyet különös figyelemben fogja részesíteni és a lehetőség határáig elmegy, hogy a polgári iskola fejlesztessék. A küldöttség azután Berzeviczy Albert államtitkárnál tiszteltgett.

Meghívó. A eszi fűrdő megnyitási ünnepéje alkalmából 1890. évi junius hó 28-án a nagy vendéglő termében rendezendő tánczesztélyre, melyre t. ezimet és esaladját van szerencsének tisztelettel meghívni: Almásy Alfréd gróf, Almásy Arthur gróf, Dráskóczy László, Diószeghy Zsig, Fornéth Gyula, Hanvay József, Feledy Ferencz, Hevessy Barna, Hevessy Péter, Horváth József, Máriássy Gyula, Putnoki Mór, Nehrer Gyula, Ragályi Kálmán, Ragályi Gyula, Ragályi Ferencz, Szabó László, Szentmiklóssy Béla, Szilárdy Béla, Szelezky Zoltán, Szentiványi Géza, Veith Béla, Vajda István, Vajda László, Vajda Pál, rendező bizottság. Jegyek ára személyenkint 1 fitt. Tánczesztély kezdete 9 órakor. A tiszta jövedelem a gömörvármegyei közművelődési egylet javára fordíttatik.

A jolsvai alonsófoku ipariskolában, melyet a lefolyt tanévben 102 tanonc látogatott e hó 16-án volt az évzáró vizsga munkakiállítás kapcsolatlan. A tantestület hivatásának megfelelt, a tanulók dicséretes előmenetelt tanusítottak s 25 tanuló pénztalomban is részesült. A jutalmazásokra adakoztak: Remenyik Pál 5 fitt, Mistina József 6 fitt, Takarékpénztár 5 fitt, Remenyik Ede 3 fitt, Czibur Imre 2 fitt, Baltház Antal, Rudnay Károly, Podhradszky András, Rajner János, Kuna Aurél; 1—1 forintot.

A eszi fűrdőből vettük a következő tudósítást: Közszeretében és becsülésben álló megyei főorvosunk Dr. Szabó Samu a napokban meglátogatta a fűrdőt, s kijelentette, hogy főorvosi állásánál fogva, mivel a fűrdő gyógyító hatásköre nagyobb kiterjedésűvé vált, ezután rendszeres főfelügyeletet szándékozik gyakorolni; e célból havonta legalább kétszer rándul ki székhelyéről és

mind a víztöltést, csomagolást, szállítást, mind a betegekkel bánást figyelemmel kíséri. — Főorvosunknak ez a meleg érdeklődése kellemesen lepte meg a nevezett fűrdőigazgatókat. E körülmény is ekesen szóló bizonyossága annak, hogy a eszi fűrdő nevezetes szerepet fog játszani a gyógyításban.

Öljyökosságo, követett el Csobo Mihály harmaczi bíró, és kössel szurván szíven magát. Tette után tüstént meghalt.

Az idej nyár. Az időjárás arra a feltevésre adha'na okot, hogy az állandó ó meleg idő az idén nem is fog bekövetkezni. A napok, sőt hetek óta szikes, borult, hideg idők járnak, s ezt a szép reményekre jogosító növényvilág nagyon megörzi. Vidéki tudósítók is arról értesítenek, hogy a kerti vetemények egy része elatnyult, más része fejlődésében hátra maradt. Ha az időjárás nem javul meg, kevés saját termelésű diányt élvezhetünk az idén.

Vegyes hírek.

A Pesti Hírlap a magyar olvasó-közönség kedvenc lapja, azzal a hírel lepi meg előfizetőit, hogy a jövő félv folyamán renklivül díszszel kiállított naptárt fognekik karácsonyi ajándékal küldeni; oly naptárt, melynek bő szépirodalmi részét legjelesebb íróink szolgáltatják a régi és az új gárdából s mely tulajdonképen naptári részével is felül fogja muhni az eddigi megjelent összes hasonló évkönyveket és bolti ára legalább 1 fitt lesz, míg az előfizetők kivétel nélkül díjtalanul kapják meg. A másik nevezetes hír, melyet a „Pesti Hírlap“ olvasóival közöl, hogy az új félv elején megkezdli a hírneves Élie Berthet rendkívül érdekes legújabb regényének közlését „Feneketlen örvény“ ezim alatt, mely regény kizárólagos fordítási jogát a „Pesti Hírlap“ szerzette meg. A „Pesti Hírlap“ ma már bel- és külföldi eredeti távirati tudósítások, valamint mulattató eszevegek, válogatott tárcák, közhasznú közlemények tekintetében kétségtelenül az első helyet foglalja el napilapjaink közt s ára mindazáltal negyedévre csak 3 fitt 50 kr., egy hóra 1 fitt 20 kr., mely a „Pesti Hírlap“ kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendő, honnét mutatványszámokat is szivesen küldenek egész hélig ingyen és bérmentve.

A nyaraló, fűrdő és utazó közönségnek szolgálóat vél tenai balpesti levelezők, midőn Kertész Tódor budapesti Dorotya-utca 1. sz. alatt műipari telepének árjegyzőből idényszerű kivonatot közöl olvasóinkkal és pedig bot zók gyalogstárhoz 2.70 kr., hintaágy 4.50 krtól 10 fittig, japani napernyő 8 fittől 15 fittig, kerti legyezők 10 krtól 3 fittig, szikviz-gép 1 fittől 16 fittig, fagyaltkészítő 5.50 krtól 9 fitt 50 krig, ezet- és olajtartó egy fittől 10 fittig, salátakanál és villa 40 krtól 2 fittig, ételborító 40 krtól 1.50 krig, paradicsom- és gyümölcs-prés 80 kr., légmentes befőttes üvegek 28—85 krig, gyümölcskések tucetzta 3—6 fittig, gyors vajkészítő-gép 6.50—15 fittig, kávéfőző-gép 4.80—10 fittig, palackdugók 10—60 krig, öbrosztó óra 5.60 kr., virágharmatosító 40 kr., kerti nyíró olló 4 fitt, kézi utitáska 4—20 fittig, kézi koffér 3—30 fittig, válltáska 3.50—15 fittig, berendezett utitekeres 6—15 fittig, borotva-készlet 7 fitt, angol borotva 1.20—3.50, hajfordorító-lámpa vassal 80 kr., uti-és vadász kulacsok 1—5.60 krig., berendezett pinczetek 6.75—15 fittig, mentő-bokszer 1 fitt, buldog revolver 7.50—9.50 krig, schweizi nikl-remontoir zsebóra 6—1 fittig, utisapka 1 fitt, Frotier-készülek 1 fitt, fűrdő hőmérő 50.—2 fittig, lapos ivópohár 40—1 fittig, villanyó-készülek 5—10 fittig, különféle gummezikkek a legolcsóbb árakban, légpárna 4.50—10 fittig, angol dísznőbőr nyereg 15—35 fittig, kantár 5—8 fittig, zablá 1.80—3.50 krig, izzasztó 2.75—5 fittig, nyereg-tekő 2.50—3 fittig, kengyelzárak 3—3.75 krig, sarkantyú felesaltolható 2 fitt, rinocerosbőr-veessző 60—2.50 krig, lóhalók párja 15 fitt, lónyíró olló 3.40 kr., lovagló-gamásni 4.50—7.50 krig, kocsilámpa párja 7.50—15 fittig, gumi kópönyeg 10—12 fittig, vadászfegyverek leszállított áron, összetolható halászbot 1—12 fittig, 12 horlogyekkel 60 krtól 2 fittig, zsebnapóra iránytűvel 1 fitt, kuglizó golyók 1—2.85 krig, kuglizó tábok készlete 2.50 kr., papírléghajók 60—1.50 krig, női kuglizó 5.25 kr., kerti flóbert-puska 8—20 fittig, ezeltábla kiugró bohóccsal 2—8 fittig, lampionok 15—6 krig, dugóhuzó 30—2 fittig, dugaszoló 1.40 kr., kerti gergyatartó 1—2.30 krig, teljes tornakészülek 8.50 kr., új karizom erősítő 3—12 fittig, hinta 3—6 fittig, mászó-kötél 6 fitt, trapéz 4—5.60 krig, kötél karikákkal 4.10—4.90 krig, kötélhágcsó 5—7 fittig, tornagolyó kilója 3 fitt, tornaczipő 1.30 kr., két vivo készlet 23.50 lr. Athleta-bot 2—5 fittig, u z-öv 7 fitt, Croquet-játék 9—20 fitt, Larvn-Tenis-játék 27—60 fittig, labdadobó-játék párja 1.50—6 fittig, gummi-labda 15—1.50 krig, karika-játék 12 pár 1.60 kr., botanizaió szeleneze 50—2 fittig, háromkerékű veloczipéd fiuknak 8—15 fittig és még számos olcsó és érdekes tárgyak gazdasszonyok, háztartások, gyermekek, dohányszők és közönségi előjárások számára, kiknek Kertész ur egy tartós rezoldalu dobot szíjjal 15 fittért és postatáskát 2 kulcsal 7—12 fittig szállít.

A „Kis Művész,” Hoós János deuai képezési zene-tanár által élel- és zongorára szerkesztett ifjúsági zene-folyóirat 2-ik füzete beküldetett. Mint az első füzet megjelensékor, ugy most is a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak e hézagot pótló vállalatot, mely arra törekszik, hogy a zongorát tanuló ifjúságnak szórakozást nyújtson a mellett, a sok száraz gyakorlat mellett, a melynek folytonos játszása által a legtöbb zongoratanító már idejekorán kiöli a gyermekek lelkéből a zenére való hajlamot. Célja a magyar zene könnyű modorban való megismertése, értelmi fejlettségükhöz mért versekre írott dallamok által melynél fogva nagyon alkalmas az ifju szívből idejekorán feköltetni a hazafias érzést, valamint a nemzeti irodalmunk és dalköltészetünk iránt való szeretetet. A „Kis Művész“ mindkét nembeli ifjúságot, de sőt a felnötteket is képes szórakoztatni dalszövegeivel és dallamaival. Különösen érdekes e füzetbe: a következő ezimű dal: Hogyan főzte meg Csibainé az eleven rákot? melyben a szöveg szerzője Hetey Gábor egy valósággal megtörtéat esetet ír le versben; a zenét hozzá Hoós János szerkesztő írta. E dalnak ugy szövege, mint dallama nemesak az ifjúságnak, hanem a felnötteknek meglögia nyerni tetszését. Előfizethetni a folyóiratra félve 2 fittjával a „Kis Művész“ szerkesztőségénél Déván. (Hunyadmegye.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Eladó

egy angol gyártmányu. jó karban levő. 3. számú **bycikli**. Bővebb felvilágosítás a rimaszombati postahivatalban Scholz Imre urnál kapható.

Nevelő.

Nőtlen, 30 éves, róm. kath. vallásu, okl. elemi nép- és polgári iskolai tanító, — a tornatanításra külön képesséssel és kitűnő bizonyítványokkal bir, — jelenleg mint nevelő működik e megye területén: ajánlkozik hasonló állás betöltésére. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában nyerhető.

Eladó.

Egy fedeles hintó, egy legújabb divatu fedél nélküli Phaeton, két darab egyenes oldalú rugany nélküli kocsis jutányos áron eladó **Kovács József** kocsigyártónál **Rimaszombatban**.

Z. 21936

Edict.

D. 2-90
228

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte Leopoldstadt in Wien wird bekannt gemacht, dass der nach Rimaszombat in Ungarn zuständige ungarische Staatsangehörige **Peter Paul Reguly, Handlungsreisender**, — in Wien II. Tandelmarkt-gasse No. 9. wohnhaft gewesen am 17. Jänner 1890. in Lorch, Bahnstation Enns in Oberösterreich, ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben ist, und dass die aus dem Gesetze erbserklärte Erbin **Fran Johanna Felix geb. Reguly** um die Vornahme der Abhandlung durch dieses k. k. städt. del. Bezirksgericht angesucht hat.

Es werden daher alle Erben und Vermächtnisnehmer die österreichische Staatsbürger oder in den österreichischen Staaten sich aufhaltende Fremde sind, so wie auch die auswärtigen Erben- und Vermächtnisnehmer aufgefordert ihre Ansprüche an die Verlassenschaft bis zum 5-ten Juli 1890. anzumelden, — widrigens die Abhandlung von diesem Gerichte mit denjenigen Beteiligten welche darum eingeschritten sind, vorgenommen werden würde.

Zugleich werden diejenigen wo immer wohnhaften Personen, welche als Gläubiger zu dieser Verlassenschaft eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, zur Anmeldung und Darthnung ihrer Ansprüche an dem Oben genannten Termine d. i. 5. Juli 1890. Vormittag präcise 11 Uhr, hiergerichtliches Bureau No. 2. zu erscheinen, — oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, falls sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustünde, — als insorferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Vom k. k. städt. del. Bezirksgerichte Leopoldstadt. Wien, am 12. Mai 1890. **Dr. Wöss.**

Ház- és szántó föld eladás.

Rimaszombatban a Széchenyi-kert közelében a Sodoma-utcában levő 7. számú, külön udvarral bíró kőház, mely két lakásnak felel meg, a hozzátartozó melléképületekkel valamint az alsó-pokornygi utra járó öt hold első minőségű szántó föld szabad kézből eladó. — A venni szándékozók forduljanak a tulajdonos **Erdélyi Szabó János**hoz.

Hirdetmény.

1568. sz. — A Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtatónak **Pósa Pap Mihály** végrehajtást szenvedő elleni 81 frt 90 kr. adókövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Radnót községben fekvő a radnóti 210. számú tjkönyvben foglalt Pósa Pap Mihály nevén álló A. I. 1-38. sorszámú ingatlanokra, 123. számú házra az árverést 484 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi július hó 24-ik napján** délelőtt 10 órakor Radnót községben a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 48 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1890. évi márcz. hó 14-ik napján. A Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Hánrich** kir. tszéki bíró.

Hirdetés.

Mély tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy itt helyben, a főtéren, az **Ethey-féle házban**

rőfös- és rövidáru-üzletet

nyitottam, s hogy azt esinos ruhaszövetekkel és ezekhez való díszekkel, a legjobb mosó perkálokkal, a legjobb gyártmányu vásznak, kanavaszok és chiffonokkal, bélészekkel, paplanokkal és minden más az e szakba vágó czikkel szépen berendeztem.

A raktáromon lévő **kalapokkal** és **czipőkkel** felhagyandó, ezeket **gyári áron alól** árusítom el.

A midőn ígéretet teszek, hogy becses vevőimet a legszolidabb és legolesőbban fogom kiszolgálni, kérem becses látogatását és maradtam

Rimaszombat, 1890. június 19.

kiváló tisztelettel

GOTTFRIED IGNÁCZ.

Hirdetmény.

314. sz. — Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rima-szécsi kir. járásbíró 1714. sz. végzése által **Csutor József** mint a velkenyei magtár-kezelője felperes javára **Kossuth József** alperes ezizi lakos ellen 68 frt 79 kr. tőke, ennek 1889. évi márczius hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 64 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság legőglalt és 530 frtra becsült kocsik, szán, lovak és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1714. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Csiz községben leendő eszközésére **1890. év június hó 25-ik napjának** délutáni 2 órája határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rima-Szécsen, 1890. évi június hó 10-ik napján. **Salamon Béla**, kir. bírósági végrehajtó.

Honi gyártmány.

Az „Eperjesi népbank“ kályhagyára mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára, a mai kor igényeinek megfelelőleg, tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangu külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányai-val a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb áron megfelelni képes.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

cserépkályháinak

nagyobb választékát és készletét felállítással vagy a nélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és megrendelések tehetőek **Merkel Gyula** urnál Miskolczon vagy Eperjesen a tulajdonos

1-4

Eperjesi népbanknál.

FLEISCHER és TÁRSA

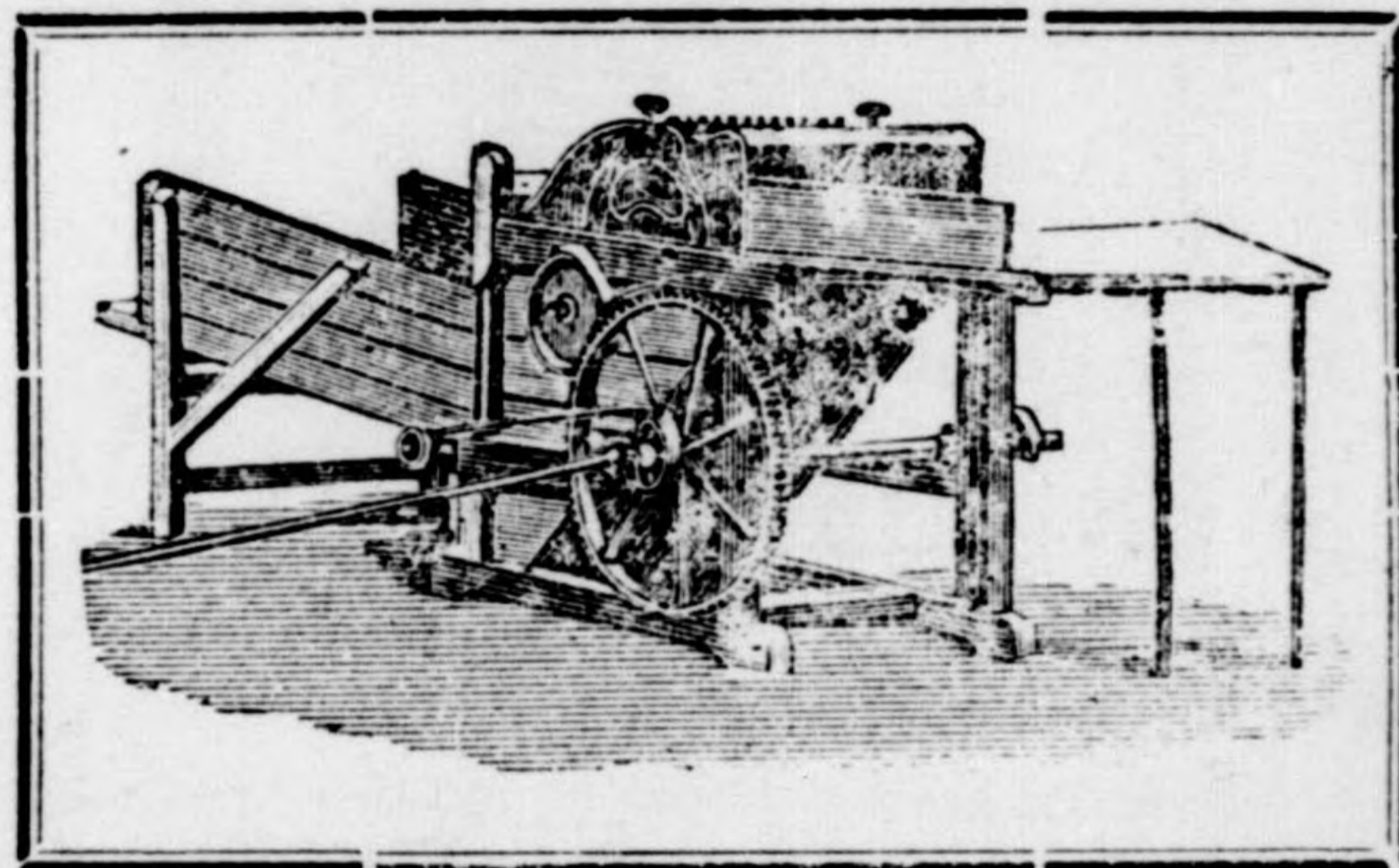
gépgyára és vasöntődéje Kassán, eperjesi-ut 16. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhírnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen: **Cseplőkészületeit** könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindenemű **szivattyukat**, **gőzgépeket** és **gőzkazánokat**. — **Szeszgyárberendezéseket**, m. péld. **Henzefőzők**, **kavaró-készülékek**, **maláta- és burgonyazúzókat** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét** tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes-**, valamint **öntődéink gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

4-6

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSSY JENŐ.

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hirlap“-ban **Stanley könyve** a fegujabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN,

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogositott könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogositott könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A **Julius elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK** addig megjelent részét **INGYEN** kapják meg.

A „Budapesti Hirlap“ az egész **türdő-évad** alatt előfizetőinek **kivánságára** a lapot bárhová utánuk küldi meg akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legezlszerűbben postautalványon küldhető következő czimen: **„Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala Budapestben, Kalap-utca 16.**